

Katowice, października 2010 r.

FE/I/0711/11/10
„R”

Pan
Jerzy Miller
Minister Spraw Wewnętrznych i
Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Informuję Pana Ministra, że realizując zadania wojewody wynikające z wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. Nr 52, poz. 420 ze zm.), zwanej w dalszej części pisma „ustawą”, oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom jednostek samorządu terytorialnego, zorganizowałem 25 października 2010 r. spotkanie informacyjne dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, w których podjęto uchwały wyrażające zgodę na wyodrębnienie w budżecie środków stanowiących fundusz sołecki w 2010 roku.

Celem spotkania było przede wszystkim zapoznanie osób bezpośrednio zaangażowanych w realizację funduszu z zasadami rozliczania i refundowania środków z budżetu państwa, jak również umożliwienie wymiany spostrzeżeń na temat wydatkowania środków w ramach funduszu sołeckiego.

Wspomniana ustawa reguluje kompetencje wojewody w zakresie formalno - rachunkowej weryfikacji wniosków o zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu, a następnie wypłaty środków. Tym niemniej przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego biorący udział w spotkaniu, na podstawie doświadczeń zdobytych podczas planowania, uchwalania i realizacji funduszu sołeckiego w 2010 roku, poruszyli wiele kwestii merytorycznych, dotyczących regulacji legislacyjnych w zakresie funduszu sołeckiego. W związku z powyższym pozwolę sobie przekazać Panu Ministrowi przedmiotowe uwagi i postulaty.

1. Dotyczy art. 1 ust. 3 ustawy:

Przedmiotowy artykuł wskazuje, iż środki z funduszu sołeckiego mogą być przeznaczone na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Tym samym, jak wskazali uczestnicy,

przepis wyklucza możliwość realizacji w ramach funduszu zadań, wyłączonych na podstawie odrębnych przepisów prawa, z katalogu zadań własnych gminy. Chodzi tu o realizację przedsięwzięć na przykład takich, jak oczyszczenie i udrożnienie rowów melioracyjnych, budowa czy remont chodnika przy drodze powiatowej, które służą lokalnej społeczności, a ich realizacja przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców. Uczestnicy spotkania zgodnie postulowali wprowadzenie przepisów umożliwiających realizację z funduszu sołeckiego również takich zadań inwestycyjnych, które nie są zadaniami własnymi gminy, ale mogą być przez tę realizowane na podstawie porozumień zawieranych z innymi podmiotami, a spełniają pozostałe przesłanki ustawy (poprawa jakości życia i zgodność ze strategią rozwoju).

2. Dotyczy art. 1 ust. 4 ustawy:

Regulacja zawarta w wyżej wymienionym artykule przewiduje finansowanie ze środków funduszu sołeckiego wydatków na działania zmierzające do usunięcia skutków klęski żywiołowej. Przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego zwrócili jednak uwagę na fakt, że przy istniejącej procedurze planowania i uchwalania funduszu sołeckiego, wykorzystanie tego przepisu może być problemowe. Planując wydatki na fundusz trudno przewidzieć czy i w jakim czasie nastąpi stan klęki żywiołowej.

Uczestnicy spotkania sugerowali możliwe rozwiązanie tego problemu poprzez wprowadzenie wprost regulacji o wyodrębnieniu części środków (np. 10% środków przypadających na dane sołectwo) z przeznaczeniem na usuwanie skutków klęski żywiołowej. Jednakże może tu wystąpić sytuacja, w której środki z puli 10% nie zostaną w danym roku w ogóle wykorzystane, ponieważ nie zaistnieją stosowne przesłanki.

Pojawiły się również głosy, dotyczące mylącego brzmienia przepisu. Z relacji uczestników wynika, że część sołtysów, kierując się brzmieniem tego ustępu nie zabezpiecza żadnych środków (pochodzących z innych źródeł) na usuwanie skutków ewentualnych klęsk żywiołowych błędnie zakładając, że w przypadku ich wystąpienia będą mogły doraźnie dysponować środkami z funduszu sołeckiego. Z uwagi na powyższe sugerowano wręcz wykreślenie art. 1 ust. 4 ustawy.

Wydaje się jednak, że wystarczy uelastyczyć przepisy ustawy poprzez dodanie przepisów regulujących procedurę zmian wniosków zebrania wiejskiego.

3. Dotyczy art. 4 ust 5 i 6 ustawy

W trakcie spotkania zwrócono uwagę na to, że procedura związana z planowaniem i uchwaleniem funduszu sołeckiego nie przewiduje możliwości skorygowania pod względem formalnym i rachunkowym wniosku składanego przez sołectwo, w efekcie czego stwierdzenie

takich błędów może skutkować odrzuceniem wniosku. Ustawa dopuszcza jedynie możliwość podtrzymania odrzuconego przez wójta (burmistrza, prezydenta) wniosku.

Ponadto uczestnicy spotkania podnieśli, że przepisy regulujące fundusz sołecki są mało elastyczne przez co nie ma możliwości wprowadzenia nowych, rezygnacji z innych, czy pop prostu dokonania zmiany wartości i zakresu zadań objętych wnioskiem sołectwa. Podawane we wniosku sołectwa wartości zadań są wartościami szacunkowymi, których nie można później uaktualnić np. po przeprowadzeniu procedury udzielenia zamówienia publicznego. Nie ma również możliwości przesuwania środków w przypadku, gdy sołectwo realizuje kilka zadań i ma miejsce sytuacja przeszacowania jednego zadania i niedoszacowania innego. Z tych samych powodów, tj. niedoszacowanie wartości zadań objętych funduszem przez jedno sołectwo i przeszacowanie przez inne, rozpatrywano możliwość przesuwania środków między sołectwami (z zachowaniem limitu określonego w art. 2 ust.1).

Uczestnicy spotkania postulowali również umożliwienie wprowadzenia zmiany przeznaczenia środków w sytuacji, gdy z przyczyn obiektywnych nie jest możliwa realizacja zadania ujętego we wniosku sołectwa. Procedura wprowadzenia zmian, zarówno dotyczących wartości zadania jak i przeznaczenia środków, podlegałaby rygorom określonym w art. 4 ust. 1 i ust. 2. Do rozstrzygnięcia pozostaje natomiast kwestia terminów, w jakich zmiany te powinny być wnoszone.

Dodatkowo przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego wysunęli postulat wprowadzenia do ustawy regulacji umożliwiającej współfinansowanie z funduszu sołeckiego inwestycji realizowanych przez gminę z innych środków (np. środki funduszu jako wkład własny jednostki samorządu terytorialnego na realizację projektów z programów rządowych czy też unijnych, oczywiście za zgodą zebrania wiejskiego). W tym miejscu jednakże część uczestników wyraziła obawę, że takie uregulowanie może spowodować tendencję do przeznaczania środków funduszu wyłącznie na cele inwestycyjne, z zupełnym pominięciem możliwości wydatkowania środków na cele niematerialne, ale istotne pod względem budowania więzi i poczucia wspólnoty w społecznościach lokalnych.

Przekazując powyższe uwagi i postulaty mam nadzieję, że okażą się one pomocne w trakcie dalszych prac nad regulacjami dotyczącymi funduszu sołeckiego.